

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

(Ρωμαϊκή παράδοση).

Χειμῶνας, νύχτα, βροχή, κρύο.
 "Ενας ρωμηός χωρίς παρὰ,
 Κάθεται 'ς ἓνα καφενεῖο
 Συλλογισμένος φοδερὰ.

Ξάφνου σηκώνει τὸ κεφάλι,
 Καὶ τοῦ ξεφεύγει ἓνα "Α!!
 Μὲ ροῦχ' ἀλλόκοτα καὶ κάλλη,
 Σὰν ὀπτασία, 'σὰ σκιά,

"Ψηλὴ γυναῖκα ἐμπρὸς τοῦ στέκει,
 Καὶ τὸν κυττάζει τρυφερά.
 "Τί θέλεις ἀπὸ μέ, κυρά;»
 Θέλει νὰ, πῆ, ἀλλὰ τὰ μπλέκει.

Τὸν πιάγει φόδος· πάει νὰ φύγῃ,
 Ἀλλὰ νὰ φύγῃ δὲ 'μπορεῖ.
 Τρίβει τὰ μάτια του, τ' ἀνοίγει,
 Μὰ πάλι 'μπρὸς τοῦ τῇ θωρεῖ.

"Απὸ μετὰ' ἡ φορεσιά της
 Καὶ ἀπὸ τράπουλας χαρτιά·
 Κάτου 'ς τὸ πάτωμα ἡ οὐρά της
 Ξεσέρνεται, μακρὰ, πλατειά.

"Στοὺς ὤμους της διπλώνει ταῖρι
 Φτερά διαμαντοπλουμιστά,
 Μὲ χάρι' 'ς τὸ 'να της τὸ χέρι
 "Ενα χρυσὸ ραβδί βαστά.

Καὶ 'ς τάλλο της κρατεῖ ζεμπίλι
 "Οποῦ μ' ἀσπῆμ' εἶνε φκιστό,
 "Ολο γεμάτο ὡς τὰ χεῖλη,
 Βαρὺ βαρὺ, ἀλλὰ κλειστό.

Μὰ τί παράξενη ὠραιότης,
 Καὶ τί θωριά ἀστραφτερή!
 Ἀνάμεσα 'ς τὸ μέτωπό της,
 "Οπως 'ς τῶν Τούρκων τὰ Οὐ ρ ι,

Λάμπει ἓνα κάρβουνο ἀναμμένο,
 "Ενα ρουμπίνι μαγικό!
 Καὶ λέει 'ς τὸ νιὸ τὸ σαστισμένο
 Μ' ἓνα χαμόγελο γλυκό:

"Εγὼ 'ς ταῖς μοίραις εἰμ' ἡ πρώτη,
 Πάντα χιλιόπλουτη καὶ νιά.
 Μὲ χαιρετοῦν χαράς καὶ κρότοι,
 "Εγὼ εἶμαι ἡ πρωτοχροινά.

"Ἄλλους πλουτίζω, ἄλλους φτωχαίνω
 Μὲ εὐσπλαγχνία ἢ μ' ἀπονιά,
 "Ολους ἐδῶ σὰς ξετρελλαίνω,
 "Εγὼ εἶμαι ἡ πρωτοχροινά.

Μὰ τὸρ' αὐτὰ πῶχω γιὰ σένα
 Ποτὲ καμμιὰ τῆς γῆς γωνιά,
 Κανείς δὲν τάειδε ἀραδιασμένα,
 "Εγὼ εἶμαι ἡ πρωτοχροινά!

Πές μου τί θές νὰ σοῦ χαρίσω,
 Ἀγαπημένο μου παιδί;
 Λέγε· μοῦ φτάνει νὰ σ' ἐγγίσω
 Μὲ τὸ χρυσὸ μου τὸ ραβδί!

Θές νὰ γλεντήσῃς 'ς τὸ Παρίσι;
 Θέλεις 'ς τὴν Λόντρα ν' ἀκουστής;
 Νὰ πᾶς 'ς Ἀνατολή καὶ Δύσι
 "Ακούραστος σεργιανιστής;

Θέλεις νὰ χάσκουν, καβαλλάρης
 "Οταν περνᾷς κάθε μεριά;
 Στὴν ἐμπορφιά νὰ εἶσαι Πάρις,
 Καὶ "Οδυσσεύς 'ς τὴν πονηριά,

Στὴν ἐκκλησία Πατριάρχης,
 Ἀρχιερατίνος μέσ' τῇ χάδρα,
 Νὰ γράφῃς στίχους σὰν Πετράρχης,
 Νὰ λαχταρᾷ γιὰ σὲ μιὰ Λαύρα;

Πές μου τί θέλεις νὰ σὲ κάνω;
 Αὐλάρχη, λόρδο, στρατηγό,
 Κατακτητὴ, σοφὸ, σουλτάνο,
 Θησαυροφύλακα, ὑπουργό;

"Οτι κί' ἂν θές, μικρό, μεγάλο,
 Ἐμπροστά σου θὰ τὸ ἴδῃς εὐθύς,
 Φτάνει τὸ χέρι μου νὰ βάλω
 Μέσ' τὸ ζεμπίλι... Τί ποθεῖς;»

Μόλις τὸ στόμα της ἐκλείσθῃ,
 Καὶ μόλις πῆρε ἀνασασμό,
 Αὐτὸς λιγάκι ἐσυλλογίσθῃ,
 Καὶ ἀπαντᾷ:

— Διορισμό!

ΚΩΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΝ Τῇ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Αἱ περιηγήσεις κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίως χρόνους ἀνήχθησαν εἰς κλάδον τῆς φιλολογικῆς, ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικοπολιτικῆς κινήσεως ἐκ τῶν ὧς πρωτευόντων. Τὸ ἀνήσυχον καὶ κατὰ τὰς ἐπιστημονικὰς, ὅπερ κυριαρχεῖ τοῦ ἐπιθανάτου αἰῶνος, τὸ εὐρίσκον στενὰ διὰ νὰ τὸ περιλάβουν τὰ πεπερασμένα ὅρια τῆς γῆς, δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ζητήσῃ νὰ ἐξερευνήσῃ καὶ νὰ χρησιμοποίησῃ οἱ ἀνδράποδοι καὶ τὴν μικροτέραν ἐπ' αὐτῆς γωνίαν ἀναμένον τὴν ἐγγὺς ἐποχὴν, καθ' ἣν μέλλει νὰ χρησιμοποίησῃ καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὰς χώρας τοῦ ἀχανοῦς. "Ολα τὰ μέσα τὸ ὑπηρετοῦν πρὸς τοῦτο: Ἐπενόησε τὰ ἀτόμολοιὰ διὰ νὰ δύναται νὰ διασχίῃ τὰς ἀπείρους ἐκτάσεις τῶν θαλάσσιων ἐπενόησε τοὺς σιδηροδρόμους διὰ νὰ διαπερᾷ τὰς μακρὰς ἐρήμους καὶ νὰ υπερβαίνῃ τὰ ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἐπενόησε τὰ κανόνια καὶ τὸν Κρουπ διὰ νὰ δύναται νὰ νικήσῃ τὴν χύραν, ἥτις τῷ ἐχρειάζετο, ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν κατεχόντων αὐτήν. Αἱ βαθεῖαι πάμπαν τῆς Ἀμερικῆς καὶ αἱ ἀπέραντοι στέππαι τῆς Σιθηνίας, αἱ ἀπρόσιτοι κορυφαὶ τῶν Ἀνδεων καὶ τὰ τρικυμιώδη πελάγη τῆς Ὀκεανίας ὑφίστανται ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν ἐπιδρομὴν τῶν θρασέων, οἵτινες ταρασσουσι τὰς ἡχοὺς αὐτῶν ἀναζητοῦντες χρυσὸν ἢ φήμην, περιουσίαν ἢ δόξαν.

Ὁ Μάρκος Πῶλος ἔπρεπεν ἄλλοτε νὰ σπαταλήσῃ ὅλην τὴν ζωὴν του διὰ νὰ περιέλθῃ μόνον τὴν Ἀσίαν καὶ ἐπανερχόμενος ἐθεωρεῖτο μυθικὸν ὄν. Σήμερον ὅμως ὁ Νόρδερσκιολδ προχωρεῖ ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἀδεῶς μέχρι τῶν ἀπωτέρων παγετῶν τοῦ Βορείου Πόλου, καὶ ὁ κ. Ζῶτος ὁ Μολοσσὸς ἀκούεται ὑλακτῶν ἐκάστοτε ὅτι νέον μέρος ἐξερευνήσῃ τῆς Δρόδιανης ἢ τῆς Παραμυθίας τῆς Ἡπείρου.

Δυστυχῶς καὶ ἐν τούτῳ συμβαίνει, ὅτι εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἀνθρώπινα. Ἐν τῷ πυρετῷ τῆς ἐξερευνήσεως καὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἀγνώστου ἀπομένουσιν ἐντελῶς ἀνεξέταστα τὰ νομιζόμενα γνωστά. "Οπως ἡ αἰξ, ἥτις παραδέλπει τὸ πρὸ αὐτῆς ἄφθονον καὶ εὐθαλὲς χόρτον καὶ κινδυνεύει νὰ πνιγῇ θέλουσα νὰ καταφαγῇ τὸ μακρὰν αὐτῆς φύσμενον, ἀγίνωμεν τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν κείμενα ἵνα ἀναζητήσωμεν τὰ ἀπώτατα, ἅτινα δὲν δυνάμεθα καλὰ καλὰ νὰ διακρίνωμεν.

ὑπὸ τοιούτων σχέψεων ἐμφορούμενός δημοσιεύω σήμερον τὴν